

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент Ҳодиев Дадахон Абдуллоевич ба диссертатсияи Маҳмадалиев Насриддин Каримович дар мавзӯи “Асоснок намудани механизми тиҷоратикунони навоариҳо дар шароити гузариш ба иқтисодиёти инноватсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D051701 - Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунони равандро иҷтимоӣ-иқтисодӣ пешниҳод шудааст.

Маҳмадалиев Насриддин Каримович, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли таваллудаш 1992, маълумоташ олии, оиладор соҳиби се фарзанд мебошад. Соли 2010 ба шӯъбаи рӯзонаи факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дохил шуда, соли 2014 онро аз рӯйи ихтисоси менеҷмент хатм намудааст. Инчунин соли 2014 ба зинаи магистратураи Донишгоҳи Техникии Баҳри Сиёҳи Ҷумҳурии Туркия дохил шуда, соли 2017 онро аз рӯйи ихтисоси маркетинг хатм намудааст.

Маҳмадалиев Н.К. солҳои 2017-2021 ба ҳайси докторант аз рӯйи ихтисос (PhD)-и кафедраи иқтисоди корхонаҳо ва соҳибкории факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ба шумор мерафт ва аз ҳамон вақт ҳамкории илмии ман бо ӯ оғоз шуда буд, ки то ҳол идома дорад. Аз соли 2017 то 2020 ба ҳайси сардори маркази рушди касбият ва инноватсияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ фаъолият намудааст. Солҳои 2020 то 2022 ба ҳайси сардори маркази забонамӯзӣ ва курсҳои тайёрии ҳамин донишгоҳ фаъолият намуда, аз моҳи сентябри соли 2019 инҷониб дар вазифаи ассистенти кафедраи баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит, фаъолияти илмию омӯзгорӣ менамояд.

Мавзӯи илмии Маҳмадалиев Н.К. дар шароити имрӯзаи Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз масъалаҳои муҳим ва мубрам ба шумор меравад. Бояд қайд намуд, ки аҳамияти мавзӯи интихобшудаи таҳқиқоти илмӣ бо он асоснок карда шудааст, ки раванди ташкили фаъолияти навоарона як доираи хоси идоракунии марҳилаҳои марбут ба эҷоди идея, коркард, истеҳсоли озмоишӣ, истеҳсоли оммавӣ, тарғиб ва фурӯши маҳсулоти навро дар назар мегирад. Ворид шудани ҳалал дар яке аз ин мароҳил метавонад самарайи ниҳонии фаъолияти навоаронаро зерӣ суол барад. Дар ин миён марҳилаи тарғиб ва фурӯши маҳсулоти нав, ки дар адабиёти иқтисодӣ чун марҳилаи тиҷоратикунони навоарӣ шинохта шудааст, аз аҳамияти хос бархурдор мебошад, зеро натиҷаи ниҳонии фаъолияти навоарона маҳз дар ҳамин марҳила ташаккул меёбад ва заминаро барои идомаи самараноки фаъолияти навоҷорисозӣ фароҳам

месозад. Бо камоли таассуф бояд қайд кард, ки ин марҳилаи муҳими фаъолияти навҷорисозӣ дар ҷумҳурии мо чӣ аз нигоҳи назариявӣ методологӣ ва чӣ аз нигоҳи амаливу корбурдӣ ба таври кофӣ таҳқиқ нашудааст ва ба роҳ мондани тадқиқотҳои густардаро дар ин самт тақозо менамояд. Масъалаҳои номбаргардида аҳамияти мавзӯи интихобнамудаи Маҳмадалиев Насриддин Каримовичро собит месозад.

Дар ҷараёни навиштани диссертатсия Маҳмадалиев Н. К. қобилияти баланди илмӣ, таҳлилӣ ва ҷамъбаст намудани хулосаҳои илмиро зоҳир намуд. Ҳангоми гузаронидани таҳқиқот, ӯ дараҷаи баланди мустақилона ҷамъоварӣ, омӯзиш ва интиҳоби асарҳои таҳқиқотчиён, асосноккунии ҷанбаҳои назариявӣ методиро нишон дод. Ҳангоми навиштани диссертатсия ва таҳия намудани мақолаҳо барои ҷоп Маҳмадалиев Н. К. масъулияти баландро нишон дод, ки ин ба ӯ имконият дод, 16 мақолаҳои илмӣ аз ҷоп расонад, ки аз ин шумора 6 тояш дар нашрияҳои тақризшаванда ҷоп шудаанд. Ӯ дар ин муддат тавонист, ки ҳаҷми зиёди адабиёти марбут ба мавзӯи худро ҷамъоварӣ, таҳлил ва ҷамъбандӣ намояд ва дар асоси он тавсияҳои илмӣ худро ҷиҳати асоснок намудани механизми тиҷоратикунӣ навоариҳо дар шароити гузариш ба иқтисодиёти инноватсионӣ коркард ва пешниҳод намояд.

Натиҷаҳои муҳимми назариявӣ методологӣ дар диссертатсия мавҷудбуда, таклифу хулосаҳо, равишҳои асосӣ, ки дар рафти таҳияи он омодашуда ва то таклифи амалии ба ниҳодҳои дахлдори давлати расонидашуда, метавонад дар ташаккули муҳити тиҷоратикунӣ навоариҳо дар шароити гузариш ба иқтисодиёти инноватсионӣ саҳми худро гузорад.

Диссертатсияи Маҳмадалиев Н. К. кори илмӣ мустақилона ва пурра анҷомёфта мебошад, натиҷаҳои ба даст овардашуда ба асоснок намудани механизми тиҷоратикунӣ навоариҳо дар шароити гузариш ба иқтисодиёти инноватсионӣ мусоидат менамоянд. Кори диссертатсионӣ сохтори мантиқан мукамал дошта, натиҷаҳои бадастоварашудаи муаллиф арзиши илмӣ доранд, ки асосҳои назариявӣ амалии ташаккули муҳити тиҷоратикунӣ навоариҳо дар шароити гузариш ба иқтисодиёти инноватсионӣ тараққӣ медиҳанд.

Дастовардҳои илмӣ унвонҷӯй, ки аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доранд дар он хулоса мешавад, ки дар рисола заминаҳои асосӣ ва вазъи кунунии механизмҳои тиҷоратикунӣ навоарӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ гардида омилҳои боздорандаи он дастабандӣ гардидаанд, ки дар байни онҳо омилҳои институтсионалӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, маркетингӣ ва технологӣ мавқеи муҳим доранд. Бо

таваҷҷӯҳ ба ин зиддияти омилҳои барасишаванда дар заминаи таҳлили “сабаб-натиҷа” ошкор гардонида шуда стратегияи умумии тақмили механизми тиҷоратикунонии навовариҳо бо таваҷҷӯҳ ба натоиҷи SWOT-таҳлил коркарда баромада шудааст. Аз ҷониби муаллиф самаранокии дастгирии давлатии механизми тиҷоратикунонии навоварӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нигоҳи танқидӣ баҳогузорӣ карда шудааст, ки имокон дод сатҳи нокифояи ҳавасмандии андозӣ, гумрукӣ ва буҷавии фаъолияти тиҷоратикунонии навоварихоро ошкор карда шуда ҷиҳати рафъи мушкилоти мавҷуда чораҳои муассир пешниҳод гардад.

Ҳамчунин дастурҳои методӣ ва тавсияҳои амалӣ барои мукамалгардони механизми тиҷоратикунонии навовариҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон коркард ва пешниҳод гардидаанд, ки алоқаманди ва таносуби ҳаҷм ва шаклҳои дастгирии давлатиро бо потенциали инкишофи фаъолияти навоваронаи корхонаҳои истеҳсолӣ муайян менамояд. Дар заминаи он принципҳо ва нишондиҳандаҳои баҳодиҳии механизми тиҷоратикунонии навоварӣ пешниҳод гардидаанд.

Ба андешаи мо, Маҳмадалиев Насриддин Каримович дар ҷараёни таҳқиқи масоили тақмилдиҳии механизми тиҷоратикунонии навовариҳо ба ҳадафи гузоштаи худ - асоснок намудани механизми тиҷоратикунонии навовариҳо дар шароити гузариш ба иқтисодиёти инноватсионӣ ва коркарди тавсияҳои амалӣ ҷиҳати таъмини тиҷоратикунонии навовариҳо дар рушди иқтисоди миллӣ мебошад, ноил гардидааст.

Сохтор, муҳтаво ва сифати барасмиятдарории диссертатсия ба банди талаботи бандҳои 31 ва 33-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267) ҷавобгӯ буда, барои ғимоя аз рӯи ихтисоси 6D051701 – Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ пешниҳод карда мешавад.

25 декабри соли 2024

Роҳбари илмӣ:
н.и.и., дотсенти
кафедраи менеҷмент
ва маркетинги ДМТ

Суроға:
734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рудаки 17.
Тел.: + 992 935017051;
E-mail: mfahim@mail.ru

Ходиев Д.А. 
Телефон барои тамос: 935017051, mfahim@mail.ru

